

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 77/14
U Luxembourggu 27. svibnja 2014.

Presuda u predmetu C-129/14 - PPU
Zoran Spasic

Pravilo prema kojem se u schengenskom prostoru načelo *ne bis in idem* primjenjuje samo ako je kazna izrečena u jednoj državi članici izvršena ili se trenutano izvršava nije protivno Povelji o temeljnim pravima

Kada se kazna sastoji od zatvorske i novčane, a obje su izrečene kao glavne kazne, izvršenje novčane kazne nije dovoljno da bi se kazna smatrala izvršenom

Sukladno Konvenciji o provedbi Schengenskog sporazuma (CISA), protiv osobe protiv koje je sudski postupak pravomoćno okončan u jednoj državi ne može se za ista djela voditi postupak u drugoj državi (načelo *ne bis in idem*). CISA, međutim, predviđa da se to načelo može primijeniti samo ako je izrečena kazna i izvršena, trenutano je u postupku izvršenja ili se prema zakonima države koja ju je izrekla više ne može izvršiti (u daljnjem tekstu: uvjet izvršenja). Povelja Europske unije o temeljnim pravima, sa svoje strane, utvrđuje načelo *ne bis in idem* ne pozivajući se pritom izričito na takav uvjet¹.

Protiv Zorana Spasica, srpskog državljanina, u Njemačkoj se vodi postupak zbog počinjenja kaznenog djela prijevare u Milanu u 2009. (jedna mu je osoba predala 40.000 eura u manjim apoenima za novčanice od 500 eura za koje se kasnije pokazalo da su lažne). Istodobno, Z. Spasic za isto je kazneno djelo osuđen u Italiji na kaznu zatvora u trajanju od jedne godine i novčanu kaznu u iznosu od 800 eura. Z. Spasic, koji se već nalazio u zatvoru u Austriji zbog drugih kaznenih djela, platio je novčanu kaznu, ali nije odslužio kaznu zatvora koja mu je izrečena.

Nakon što je Njemačka izdala europski uhidbeni nalog, nadležna austrijska tijela predala su Z. Spasica njemačkima. Z. Spasic od kraja 2013. nalazi se u pritvoru u Njemačkoj, gdje čeka suđenje zbog kaznenog djela prijevare počinjenog u Italiji. Z. Spasic ističe da mu se prema načelu *ne bis in idem* ne može suditi za isto djelo s obzirom na pravomoćnu i izvršnu presudu koja mu je u Italiji već izrečena. Nadležna njemačka tijela smatraju da se, s obzirom na CISA-u, načelo *ne bis in idem* ne primjenjuje jer kazna zatvora u Italiji još nije izvršena. Z. Spasic to osporava tvrdeći da uvjet izvršenja predviđen CISA-om ne može valjano ograničiti doseg Povelje o temeljnim pravima te da ga se mora pustiti na slobodu jer je platio novčanu kaznu u iznosu od 800 eura, čime je izrečena kazna izvršena.

Sud u današnjoj presudi, na zahtjev Oberlandesgericht Nürnberg, proglašava da dodatni uvjet izvršenja sadržan u CISA-i predstavlja **ograničenje načela *ne bis in idem* koje je u skladu s Poveljom o temeljnim pravima**. Naime, Objašnjenja uz Povelju izrijeком u pogledu tog načela upućuju na CISA-u, tako da potonja valjano ograničava načelo *ne bis in idem* kako je utvrđeno Poveljom. Sud k tome smatra da uvjet izvršenja predviđen u CISA-i ne dovodi u pitanje načelo *ne bis in idem* kao takvo jer se tim uvjetom isključivo nastoji izbjeći nekažnjavanje osoba pravomoćno osuđenih u jednoj državi članici. Naposljetku, Sud ocjenjuje da je uvjet izvršenja proporcionalan željenome cilju (osigurati visoku razinu sigurnosti unutar prostora slobode, sigurnosti i pravde) i ne prelazi ono što je nužno kako bi se izbjeglo nekažnjavanje osuđenih osoba.

S druge strane, Sud proglašava da u slučaju u kojem su kazna zatvora i novčana kazna izrečene kao glavne kazne (kao u onom Z. Spasica) **izvršenje novčane kazne nije dovoljno da bi se kazna smatrala izvršenom ili trenutano izvršavanom u smislu CISA-e**. U tom pogledu Sud

¹ Članak 50. Povelje.

ističe da, iako CISA određuje da „kazna“ (**u jednini**) mora biti izvršena ili se trenutačno izvršavati, uvjet izvršenja obuhvaća situaciju u kojoj su izrečene **dvije** glavne kazne. Drukčije tumačenje lišilo bi smisla načelo *ne bis in idem* navedeno u CISA-i te bi ugrozilo njezinu korisnu primjenu. S obzirom na to da je Z. Spasic podmirio samo novčanu kaznu, dok jednogodišnju kaznu zatvora nije odslužio, Sud je zaključio da u njegovu slučaju nije došlo do ispunjenja uvjeta izvršenja predviđenog CISA-om.

NAPOMENA: Prethodno pitanje omogućuje sudovima država članica da, u okviru postupka koji se pred njima vodi, upute pitanje Sudu o tumačenju prava Unije ili o valjanosti akta Unije. Sud ne odlučuje o nacionalnom sporu. Nacionalni sud mora riješiti predmet sukladno odluci Suda. Tom su odlukom jednako vezani i drugi nacionalni sudovi pred kojima bi se moglo pojaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708